

I

(Rezolūcijas, ieteikumi un atzinumi)

ATZINUMI

EIROPAS CENTRĀLĀ BANKA

EIROPAS CENTRĀLĀS BANKAS ATZINUMS

(2010. gada 6. augusts)

par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai, ar ko groza Direktīvu 2006/48/EK un 2006/49/EK attiecībā uz kapitāla prasībām, kas piemērojamas tirdzniecības portfelim un atkārtotai pārvēršanai vērtspapīros, un attiecībā uz atbildības politikas uzraudzības pārbaudi

(CON/2010/65)

(2010/C 223/01)

Ievads un juridiskais pamats

Eiropas Centrālā banka (ECB) 2009. gada 12. novembrī sniedza atzinumu CON/2009/94 ⁽¹⁾ par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai, ar ko groza Direktīvu 2006/48/EK un Direktīvu 2006/49/EK attiecībā uz kapitāla prasībām, kas piemērojamas tirdzniecības portfelim un atkārtotai pārvēršanai vērtspapīros, un attiecībā uz atbildības politikas uzraudzības pārbaudi (tālāk tekstā "ierosinātā direktīva"). Eiropas Parlaments 2010. gada 7. jūlijā pieņēma ierosināto direktīvu ⁽²⁾, kas tagad oficiāli jāpieņem Eiropas Savienības Padomei. Šis atzinums balstās uz Eiropas Parlamenta pieņemto ierosinātās direktīvas redakciju.

ECB kompetence sniegt atzinumu pamatojas uz Līguma par Eiropas Savienības darbību 127. panta 4. punktu, saskaņā ar kuru ECB cita starpā var iesniegt atzinumus attiecīgajām Savienības iestādēm par jautājumiem, kas ir tās kompetencē. Šajā sakarā ierosinātajā direktīvā ir ietvertas normas, kas ietekmē Eiropas Centrālo banku sistēmas (ECBS) uzdevumu definēt un īstenot Savienības monetāro politiku, kā noteikts Līguma 127. panta 2. punkta pirmajā ievilkumā, un ECBS uzdevumu sniegt palīdzību tādas politikas sekmīgā īstenošanā, kas attiecas uz finanšu sistēmas stabilitāti, kā noteikts Līguma 127. panta 5. punktā. ECB Padome šo atzinumu ir pieņēmusi saskaņā ar Eiropas Centrālās bankas Reglamenta 17.5. panta pirmo teikumu.

1. Vispārīgi apsvērumi

- 1.1. ECB ir bažas par atbrīvojuma termiņa pagarināšanu riska darījumiem nodrošināto obligāciju veidā ⁽³⁾, kas nodrošināti ar aizdevumiem, kuri nodrošināti ar mājokļa vai komerciāla nekustamā īpašuma hipotēku, kā tas noteikts ierosinātās direktīvas I pielikuma 2. punkta c) apakšpunkta ii) punktā. Atbrīvojuma termiņa pagarināšana no 2010. gada 31. decembra līdz 2013. gada 31. decembrim ļaus neierobežoti izmantot pirmās daļas, ko ir izdevušas vērtspapīru institūcijas, kuras pārvērs vērtspapīros

⁽¹⁾ OV C 291, 1.12.2009., 1. lpp.

⁽²⁾ P7_TA-PROV (2010) 0274.

⁽³⁾ Kā noteikts 1985. gada 20. decembra Direktīvā 85/611/EEK par normatīvo un administratīvo aktu koordināciju attiecībā uz pārvedamu vērtspapīru kolektīvo ieguldījumu uzņēmumiem (PVKIU), OV L 375, 31.12.1985., 3. lpp.

ar apdzīvojamo un komerciālo nekustamo īpašumu saistītus riska darījumus nodrošināto obligāciju nodrošinājuma portfeli. Turklāt pieņemtajā tekstā ir izņemta atsauce uz labāko kredīta kvalitāti, kas nepieciešama šim daļām ⁽¹⁾.

- 1.2. Tādējādi ierosinātā direktīva ietekmē nodrošinātās obligācijas, kas atbilst PVKIU, un ar aktīviem nodrošinātos vērtspapirus, kas atbilst izmantošanai Eurosistēmas kredītooperācijās, kā noteikts 2000. gada 31. augusta Pamatnostādnē ECB/2000/7 par Eurosistēmas monetārās politikas instrumentiem un procedūrām ⁽²⁾. Šajā sakarā Eurosistēmas nodrošinājuma sistēma paredz stingrāku regulējumu no riska pārvaldības viedokļa, piem., lielākus diskontus un augstākas reitinga prasības, attiecībā uz ar aktīviem nodrošinātiem vērtspapīriem salīdzinājumā ar PVKIU atbilstošajām nodrošinātajām obligācijām. Ierosinātās direktīvas rezultātā monetārās politikas darījuma partneri varētu tikt stimulēti iekļaut savus ar aktīviem nodrošinātos vērtspapirus nodrošināto obligāciju nodrošinājuma portfeli, tādējādi iegūstot labvēlīgāku vērtējumu un negatīvi ietekmējot Eurosistēmas riskus.
- 1.3. Tajā pašā laikā neatkarīgi no tā, ka ECB atzinīgi vērtē regulējumu, kas mazina tiesību aktu atkarību no ārējiem kredītreitingiem, ECB ir bažas par norādes svītrosanu, kas attiecas uz šīm daļām nepieciešamo labāko kredīta kvalitāti, jo tas var turpmāk vājināt nodrošināto obligāciju tirgus uzticamību un caurredzamību un galu galā apdraudēt finanšu sistēmas stabilitāti.
- 1.4. Kopumā tuvākajā nākotnē regulatoru mērķis būtu atcelt atbrīvojumu un attiecībā uz aktīviem, ko plānots iekļaut nodrošināto obligāciju nodrošinājuma portfeli, izstrādāt stingrāku kritēriju kopumu, kas: i) nav atkarīgs no ārējiem kredītreitingiem un ii) ir pietiekami stingrs, lai nodrošinātu tirgus uzticību nodrošinātajām obligācijām, tajā pašā laikā dodot finanšu iestādēm pietiekamu laiku to attiecīgo biznesa modeļu pielāgošanai. Nedzēsto obligāciju nominālās vērtības samazināšana no 20 % uz 10 %, kas minēta ierosinātās direktīvas I pielikuma 2. punkta c) apakšpunkta i) un ii) punktos, uzskatāma par pozitīvu soli šajā virzienā.

2. Redakcionāli priekšlikumi

ECB ieteiktie ierosinātās direktīvas teksta grozījumi konkrētu redakcionālo priekšlikumu un paskaidrojumu veidā ir izklāstīti pielikumā.

Frankfurtē pie Mainas, 2010. gada 6. augustā

ECB prezidents
Jean-Claude TRICHET

⁽¹⁾ Sk. Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 14. jūnija Direktīvas 2006/48/EK par kredītiestāžu darbības sākšanu un veikšanu (pārstrādāta versija) VI pielikuma 68. punkta 3. rindkopu, OV L 177, 30.6.2006., 1. lpp.

⁽²⁾ OV L 310, 11.12.2000., 1. lpp.

PIELIKUMS

Redakcionāli priekšlikumi

Eiropas Parlamenta ierosinātais teksts	ECB ierosinātie grozījumi (1)
--	-------------------------------

Grozījums

VI. pielikums, 68. punkta ii) apakšpunkts

<p>“ii) trešo daļu aizstāj ar šādu:</p> <p>“Līdz 2013. gada 31. decembrim vērtspapīriem ar pirmajām daļām, ko izdevusi Francijas <i>Fonds Commun de Créances</i> vai līdzvērtīgas d) un e) apakšpunktā norādītas vērtspapīrizāciju veicošas institūcijas, nepiemēro 10 % augšējo robežu ar nosacījumu, ka: i) vērtspapīrizētos riska darījumus ar apdzīvojamiem vai komerciāli izmantojamiem nekustamajiem īpašumiem ir veicis tās pašas konsolidētās grupas loceklis, kurā ietilpst arī segto obligāciju emitents, vai arī struktūra, kas ir saistīta ar to pašu centrālo institūciju, ar ko ir saistīts arī segto obligāciju emitents (šādu daļību konsolidētā grupā vai saistību ar centrālo institūciju jānosaka brīdī, kad pirmās daļas tiek noteiktas par segto obligāciju ķīlu, un ii) konsolidētās grupas loceklis, kurā ietilpst arī segto obligāciju emitents, vai arī struktūra, kas ir saistīta ar to pašu centrālo institūciju, ar ko ir saistīts arī segto obligāciju emitents, saglabā visu pirmās kārtas zaudējumu laidieni, ar ko aizsargā šīs pirmās daļas. Pirms šā perioda beigām un vēlākais līdz 2012. gada 31. decembrim Komisija pārskata šī deleģējuma atbilstību un attiecīgajā gadījumā pārskata, cik atbilstīgi ir piemērot līdzīgas darbības jebkuriem citiem segto obligāciju veidiem. Ņemot vērā minētās pārskatīšanas rezultātus, Komisija attiecīgā gadījumā drīkst pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 151.a pantā minētajām pilnvarām, lai pagarinātu šo laikposmu vai deleģējumu padarītu par pastāvīgu, vai to attiecināt uz citiem segto obligāciju veidiem.”</p>	<p>“ii) trešo daļu aizstāj ar šādu:</p> <p>“Līdz 2013. gada 31. decembrim vērtspapīriem ar pirmajām daļām, ko izdevusi Francijas <i>Fonds Commun de Créances</i> vai līdzvērtīgas d) un e) apakšpunktā norādītas vērtspapīrizāciju veicošas institūcijas, nepiemēro 10 % augšējo robežu ar nosacījumu, ka: i) iecelta ārējā kredītnovērtējuma iestāde noteikusi, ka šīs pirmās daļas atbilst labākajai kredīta kvalitātes kategorijai, ko kredītu novērtēšanas institūcija ir piešķirusi segtajām obligācijām; ii) vērtspapīrizētos riska darījumus ar apdzīvojamiem vai komerciāli izmantojamiem nekustamajiem īpašumiem ir veicis tās pašas konsolidētās grupas loceklis, kurā ietilpst arī segto obligāciju emitents, vai arī struktūra, kas ir saistīta ar to pašu centrālo institūciju, ar ko ir saistīts arī segto obligāciju emitents (šādu daļību konsolidētā grupā vai saistību ar centrālo institūciju jānosaka brīdī, kad pirmās daļas tiek noteiktas par segto obligāciju ķīlu), un iii) konsolidētās grupas loceklis, kurā ietilpst arī segto obligāciju emitents, vai arī struktūra, kas ir saistīta ar to pašu centrālo institūciju, ar ko ir saistīts arī segto obligāciju emitents, saglabā visu pirmās kārtas zaudējumu laidieni, ar ko aizsargā šīs pirmās daļas. Pirms šā perioda beigām un vēlākais līdz 2012. gada 31. decembrim Komisija pārskata šī deleģējuma atbilstību un attiecīgajā gadījumā pārskata, cik atbilstīgi ir piemērot līdzīgas darbības jebkuriem citiem segto obligāciju veidiem. Ņemot vērā minētās pārskatīšanas rezultātus, Komisija attiecīgā gadījumā drīkst pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 151.a pantā minētajām pilnvarām, lai pagarinātu šo laikposmu vai deleģējumu padarītu par pastāvīgu, vai to attiecināt uz citiem segto obligāciju veidiem.”</p>
--	---

Paskaidrojums

Šajā atzinumā izklāstīto iemeslu dēļ ECB ir bažas par to nosacījumu izņemšanu, saskaņā ar kuriem pirmās daļas atbilst labākajai kredīta kvalitātes kategorijai, ko nosaka noteikta ārējā kredītu novērtēšanas institūcija, jo tas varētu turpmāk vājināt nodrošināto obligāciju tirgus ticamību un caurredzamību. Šī iemesla dēļ ECB iesaka šīs prasības atkārtoti iekļaut. Tomēr tuvākajā nākotnē mērķis būtu atcelt atbrīvojumu un attiecībā uz aktīviem, ko plānots iekļaut nodrošināto obligāciju nodrošinājuma portfēlī, izstrādāt stingrāku kritēriju kopumu, kas: i) nav atkarīgs no ārējiem kredītreitingsiem un ii) ir pietiekami stingrs, lai nodrošinātu tirgus uzticību nodrošinātajām obligācijām. Tādēļ jebkādas atsauces uz iespējamu (nenoteiktu) atbrīvojuma termiņa pagarinājumu ir jāsvīturo.

ECB ir zināms, ka saskaņā ar VI pielikuma 68. punkta (i) apakšpunktu pirmajām daļām, kuras izmanto kā nodrošinājumu, piešķir pirmo kredīta kvalitātes pakāpi. Tomēr tas nemazina bažas par prasības izņemšanu attiecībā uz pirmo daļu labāko kredīta kvalitāti, ko piešķir noteikta kredītu novērtēšanas institūcija. Tas ir saistīts ar to, ka pirmā līmeņa kredīta kvalitātes prasība attiecas vienīgi uz 10 % nedzēsto obligāciju nominālās vērtības ierobežojumu, kad atbrīvojums netiek piemērots. Šajā sakarā tiek atzīmēts, ka kredīta kvalitātes pakāpes no 1. līdz 6. nosaka kompetentas iestādes saskaņā ar Direktīvas 2006/48/EK 82. pantu, kurā paredzēta zināma piesardzība kredīta kvalitātes noteikšanas ziņā. Tomēr ECB uzskata, ka “labākās kredīta kvalitātes” jēdziens jādefinē precīzāk.

Eiropas Parlamenta pieņemtajā ierosinātās direktīvas versijā atbrīvojums var tikt piemērots atkarībā no divu prasību ievērošanas. Pirmā prasība ir tāda, ka riska darījumi ar apdzīvojamo un komerciālo nekustamo īpašumu, kas pārvērsti vērtspapīros, nav izceļusies ārpus tās grupas struktūras, kura ietver sevī arī nodrošināto obligāciju emitentu. ECB uzskata, ka šo prasību būs grūti ievērot praksē. Otra prasība ir tāda, ka tās pašas grupas struktūras loceklis patur visu pirmās kārtas zaudējumu laidieni, kas attiecas uz šīm pirmajām daļām. Pēc ECB domām, pat ja pirmās kārtas zaudējumu laidieni tiek paturēti grupā, struktūrvienības var viegli izvairīties no šīs prasības ievērošanas, izmantojot hedžēšanas stratēģijas. Šo iemeslu dēļ ECB neuzskata šīs prasības pašas par sevi par spējīgām nodrošināt pietiekamu aizsardzību, kas nodrošinātu šo aktīvu iekļaušanu nodrošināto obligāciju nodrošinājuma portfēlī. Tomēr ECB

Eiropas Parlamenta ierosinātais teksts	ECB ierosinātie grozījumi ⁽¹⁾
<i>atzīst, ka prasības sniedz zināma līmeņa aizsardzību turētājiem, īpaši ja tās ir apvienotas ar atsauci uz pirmajām daļām nepieciešamo labāko kredīta kvalitāti atpakaļ iekļaušanu.</i>	
⁽¹⁾ Treknraksts pamattekstā nozīmē ECB piedāvātā jaunā teksta iestarpinājumu. Svītrotais raksts pamattekstā nozīmē ECB piedāvāto teksta svītrojumu.	